

Ajankohtaista

ATP-sopimuksesta 11-2018

Kylmäaineita ja Multitemppejä

ATP-neuvottelukunta - Toimintaympäristön
muutokset elintarvikekuljetuksissa

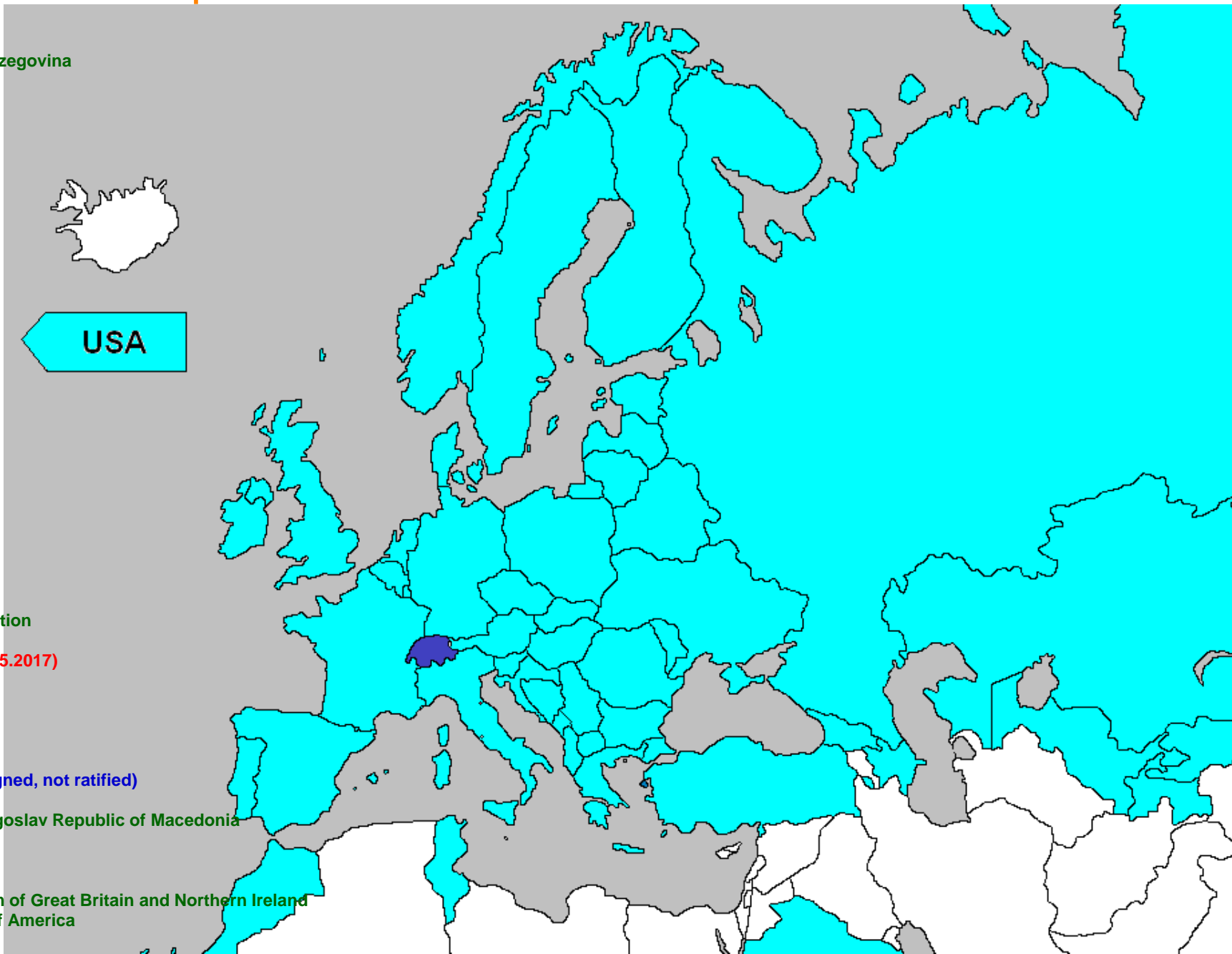
Helsinki

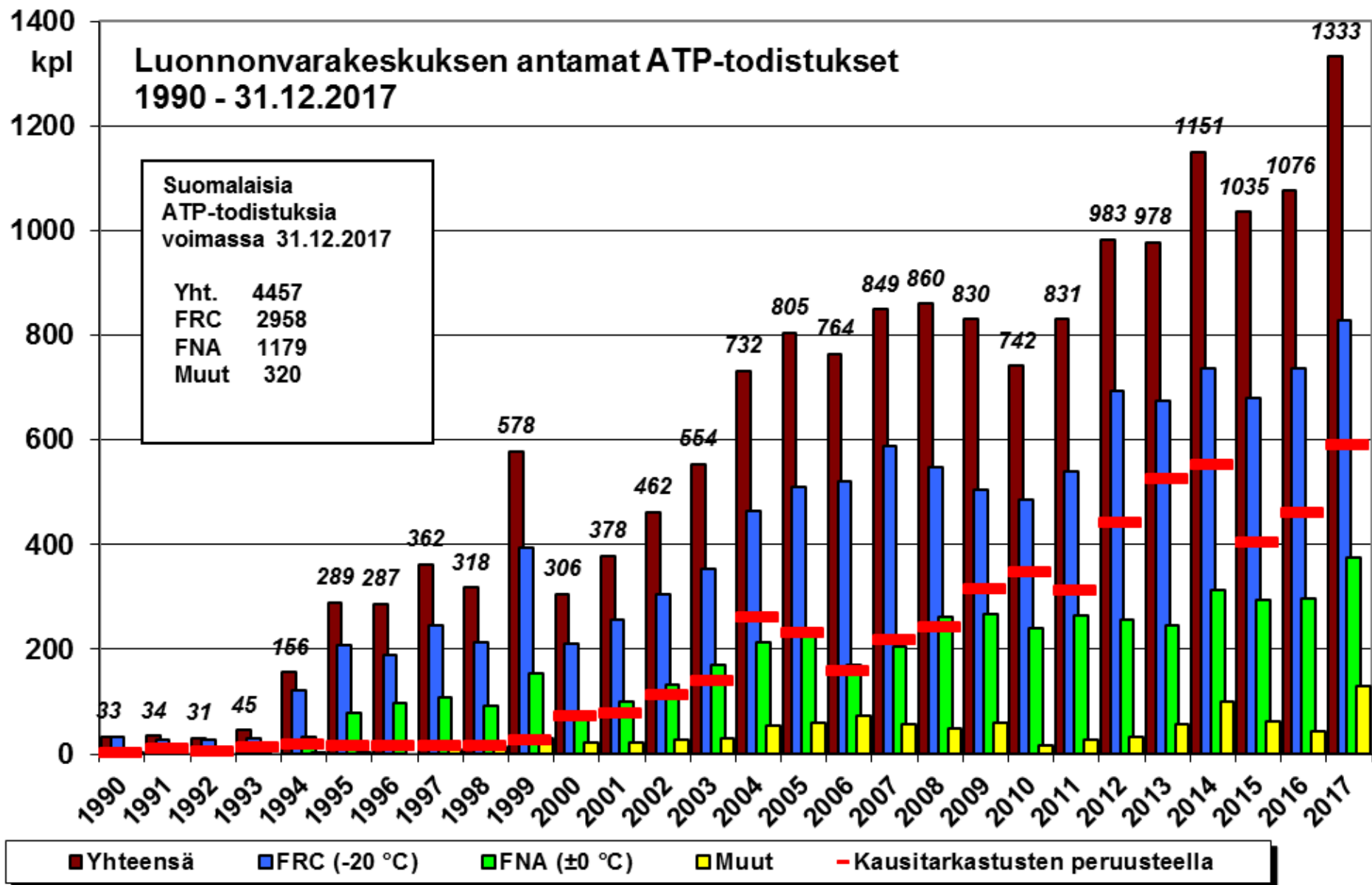
8.11.2018

Pekka Rantti
Sertifiointipäällikkö
Luonnonvarakeskus (Luke)

ATP-sopimusmaat 11-2018 *(50 + 1 maata)*

- Albania
- Andorra
- Austria
- Azerbaijan
- Belarus
- Belgium
- Bosnia and Herzegovina
- Bulgaria
- Croatia
- Czech Republic
- Denmark
- Estonia
- Finland
- France
- Georgia
- Germany
- Greece
- Hungary
- Ireland
- Italy
- Kazakhstan
- Kyrgystan
- Latvia
- Lithuania
- Luxembourg
- Moldova
- Monaco
- Montenegro
- Morocco
- Netherlands
- Norway
- Poland
- Portugal
- Romania
- Russian Federation
- Serbia
- San Marino (17.5.2017)**
- Saudi Arabia
- Slovakia
- Slovenia
- Spain
- Sweden
- Switzerland (signed, not ratified)**
- Tajikistan
- The Former Yugoslav Republic of Macedonia
- Tunisia
- Turkey
- Ukraine
- United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
- United States of America
- Uzbekistan

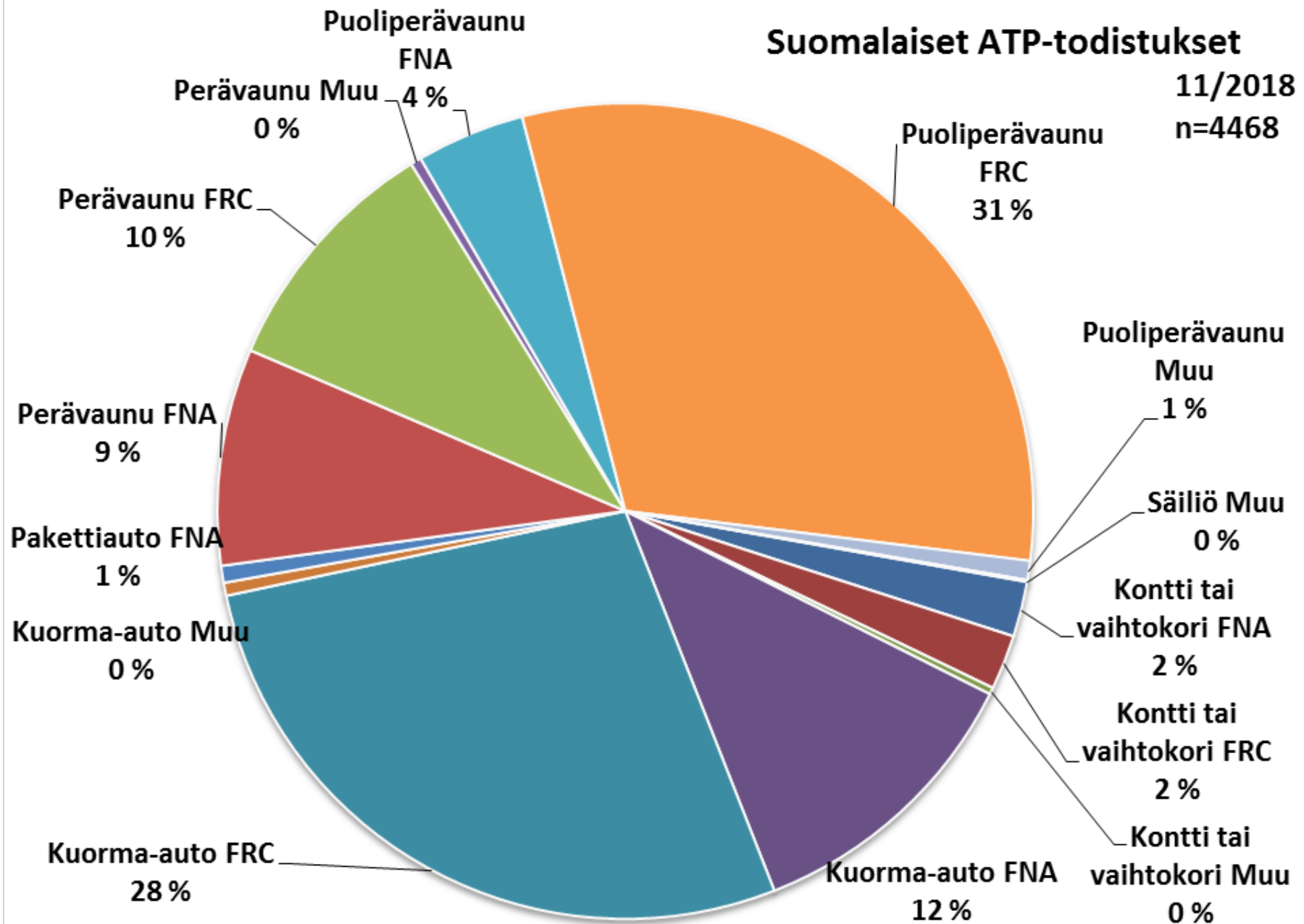

Suomalaiset ATP-todistukset

11/2018

n=4468

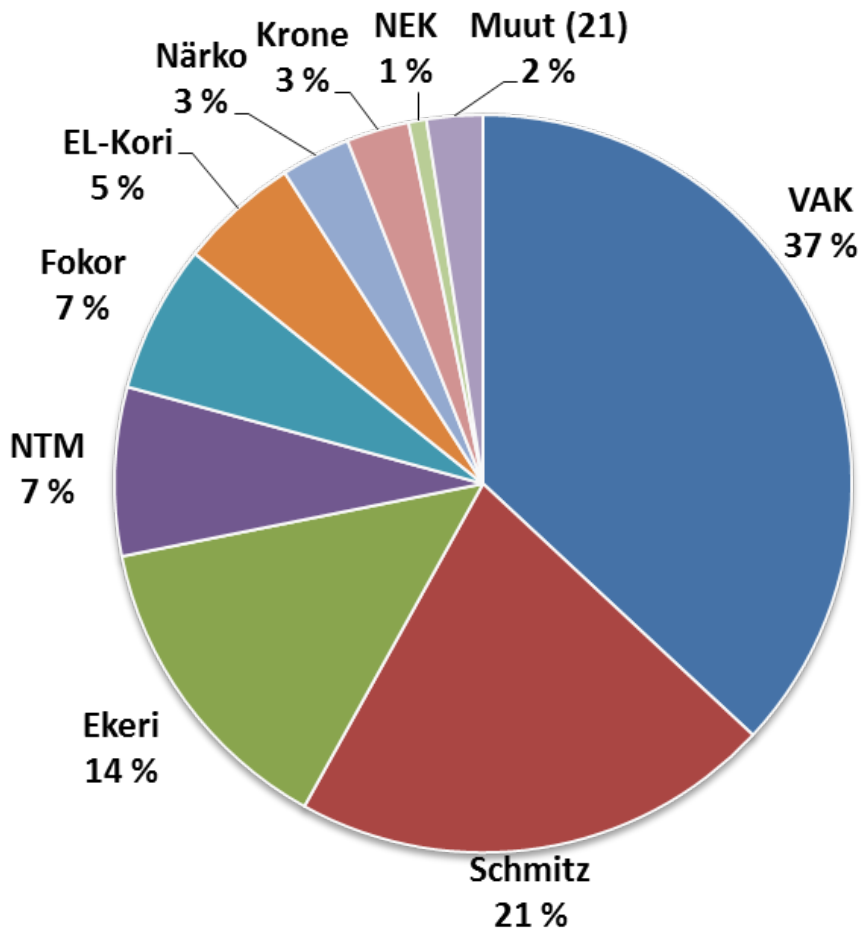

Suomalaiset ATP-todistukset

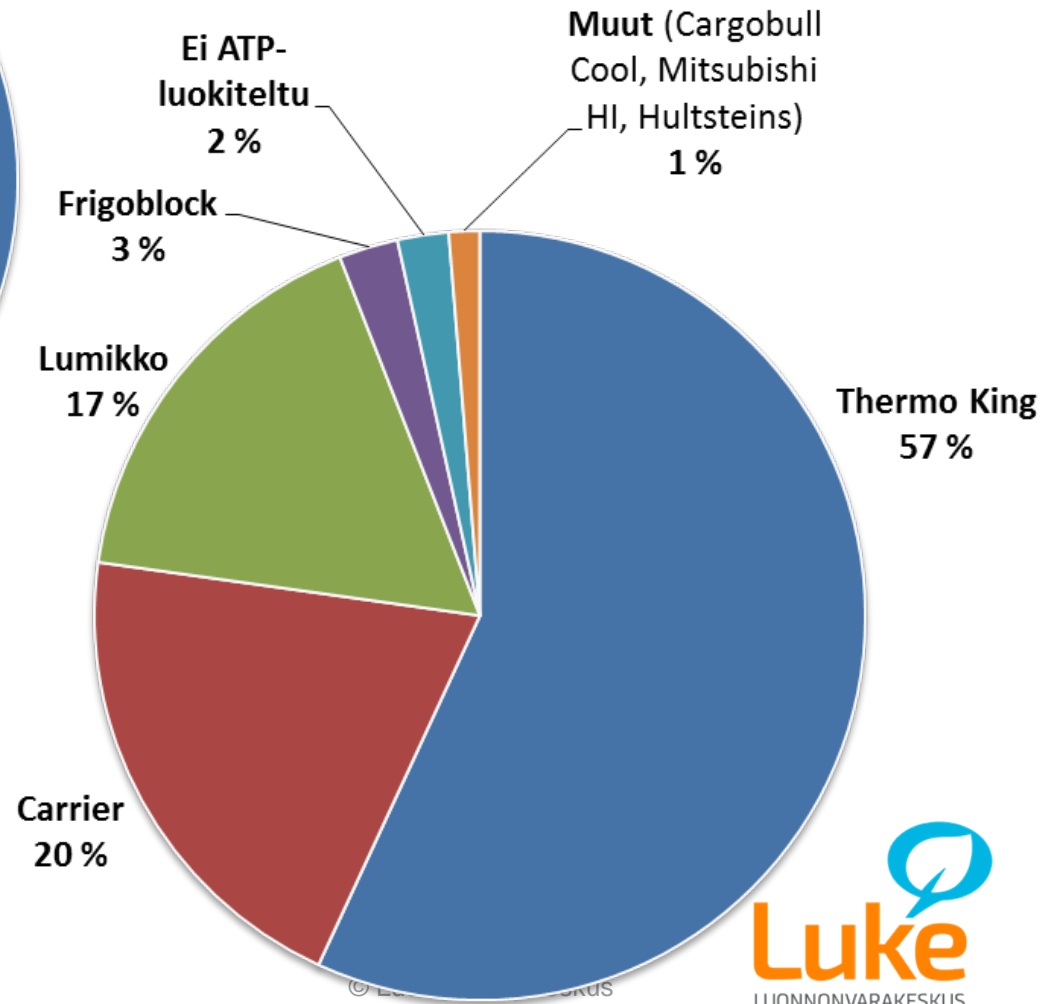
11/2018

n=4468

Korit

Kylmäkoneet

Kausitarkastusten perusteella sertifioidut kuljetusvälineet

	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
ALK-Laite Ky	22	35	27	29	24	9	4	
Korihuolto Moksi Oy	4	8	5	10	1	0	0	3
Lumikko Huoltopalvelut Oy	160	107	135	139	107	109	127	132
Luonnonvarakeskus / MTT		11	23	52	48	50	30	58
Pekkalan Korjaamo Oy	1	1						
Suomen Kuljetuslaite Oy	122	91	54	126	150	120	93	91
Turun Thermohuolto Oy	103	95	100	117	136	105	59	64
VAK Huoltopalvelut Oy	146	99	59	78	60	49		
VTT Expert Services Oy	33	13						
Yhteensä	591	460	403	551	526	442	313	348
Osuus kaikista sertifioinneista	44 %	43 %	39 %	48 %	54 %	45 %	38 %	45 %

2.1.2012 tai sen jälkeen valmistettujen kuljetusvälineiden ATP-kausitarkastukset, jäähdytyskoe / 1

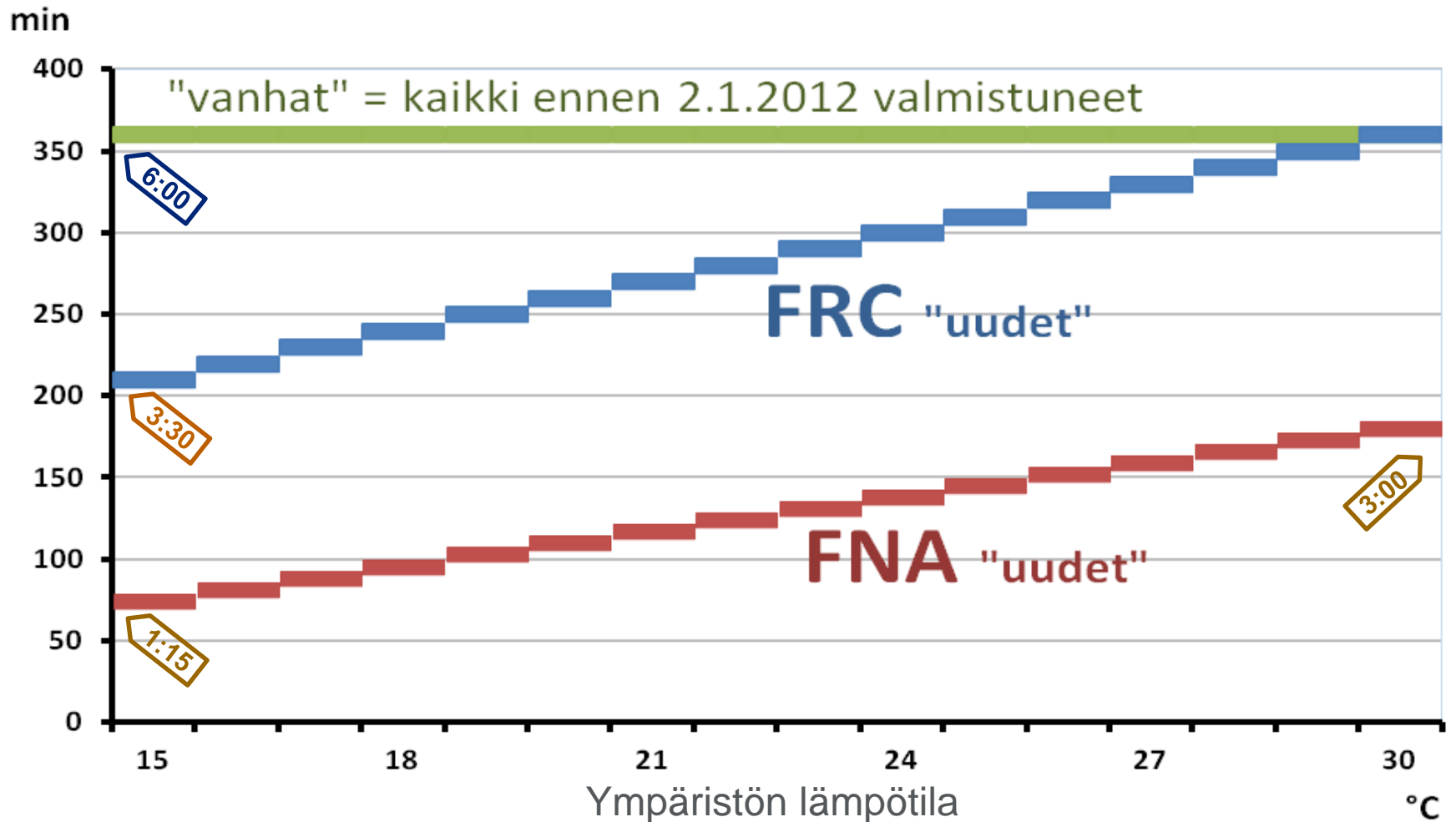
- **Vuonna 2011 (2.1.2011) voimaan astunut ATP-sopimukseen liitteen 1 lisäyksen 2 kohdan 6.2 muutos on realisoitunut!**
- 2.1.2012 ja sen jälkeen valmistettujen kuljetusvälineiden kausitarkastusten jäähdytyskokeessa sovelletaan oheista taulukkoa:

Ulko-lämpötila	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	°C
Luokka C, F (esim. FRC)	360	350	340	330	320	310	300	290	280	270	260	250	240	230	220	210	min
Luokka B, E	270	262	253	245	236	228	219	211	202	194	185	177	168	160	151	143	min
Luokka A, D (esim. FNA)	180	173	166	159	152	145	138	131	124	117	110	103	96	89	82	75	min

- Sallittu jäähdytysaika riippuu ympäristön lämpötilasta.
- Valmistumisaika käy ilmi **korin tyyppikilvestä** ja ATP-todistuksesta, jonne se kirjataan ATP-todistushakemuksesta.
- *Ennen 2.1.2012 valmistuneiden kuljetusvälineiden kausitarkastuksissa sovelletaan jatkossakin entistä vaatimusta: Jäähdytysaika saa olla korkeintaan 6 tuntia, kunhan ympäristön lämpötila on vähintään 15°C astetta.*

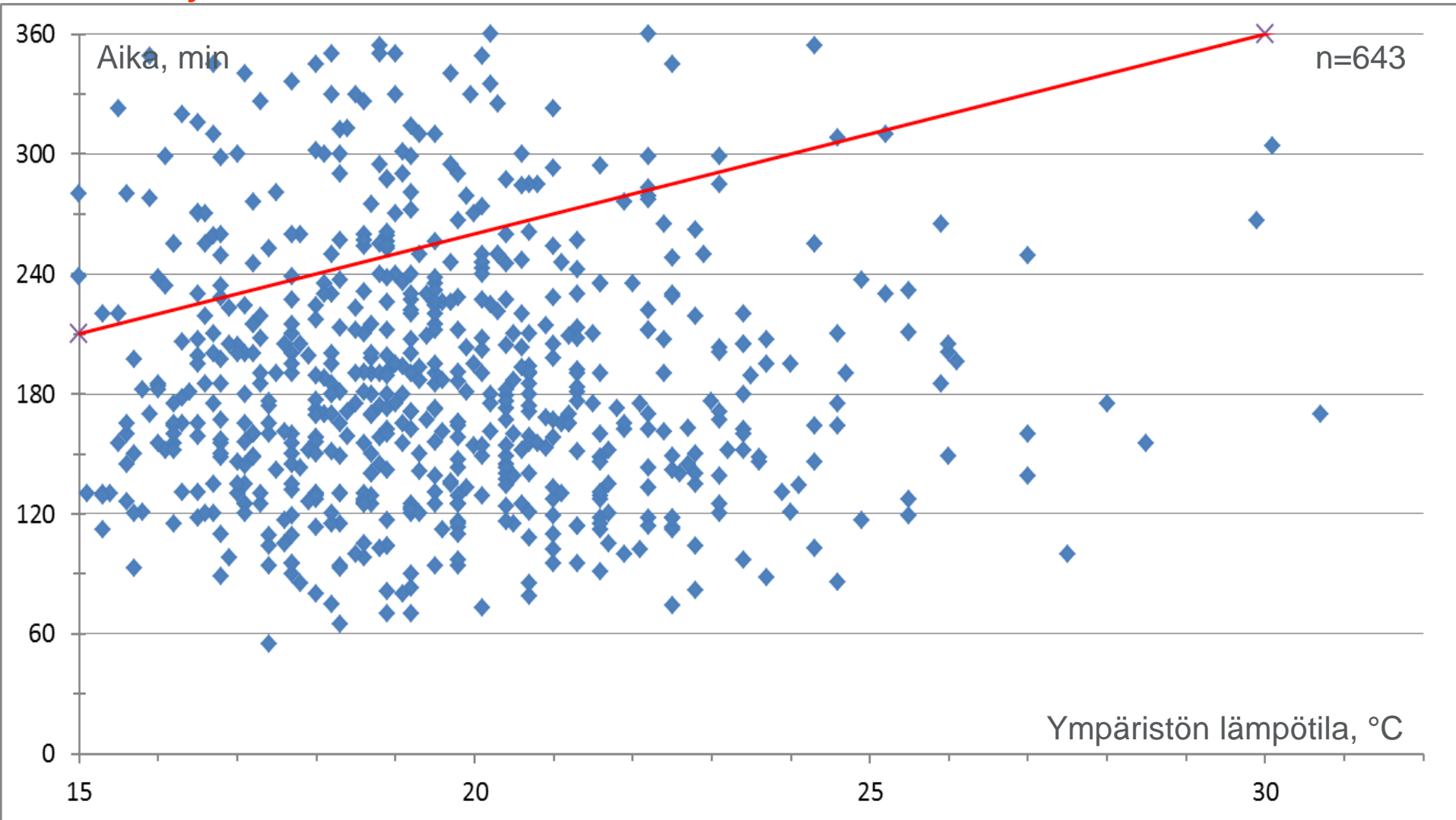
Uuden ja vanhan jäähdytyskokeen vertailu

ATP-kausitarkastuksen sallittu jäähdytysaika (min)
eri ympäristön lämpötiloissa (°C)

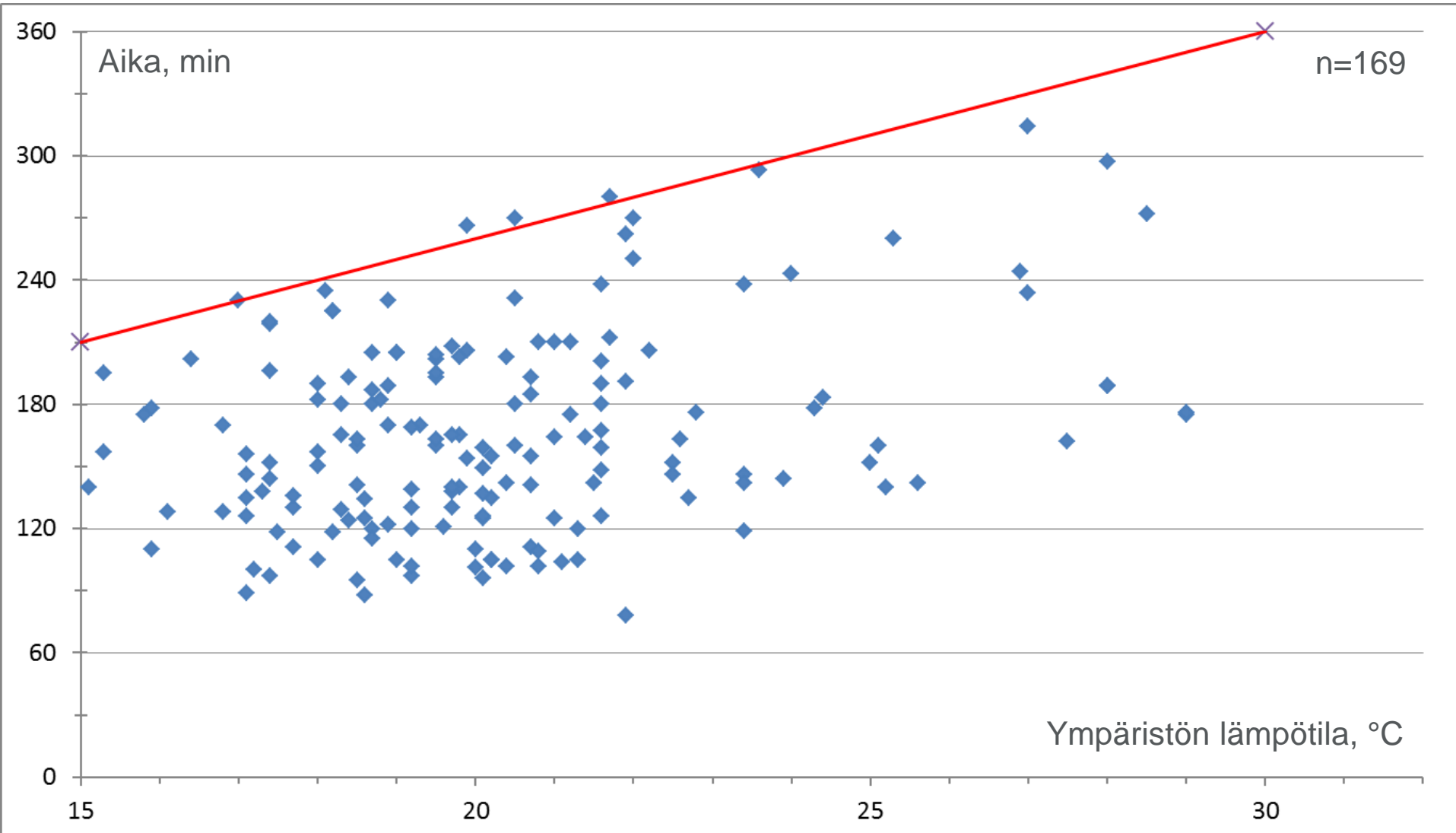

FRC-kausitarkastukset, ennen 2.1.2012 valmistetut

"16% yli uuden vaatimuksen"

FRC-kausitarkastukset, 2.1.2012 jälkeen valmistetut

2.1.2012 tai sen jälkeen valmistettujen kuljetusvälineiden ATP-kausitarkastukset, jäähdytyskoe / 2

- Jäähdytyskokeessa ympäristön lämpötila mitataan vähintään kahdesta kohdasta: vähintään 20 cm etäisyydellä lauhduttimen imuaukosta ja vähintään 10 cm etäisyydellä kuormatilan sivuseinästä.
- Ongelmana ”*The final reading shall be from the warmest point inside the body and the coldest point outside*”, koska jäähdytyskokeen aikana ulkolämpötila ei pysy tasaisena.
- Ohjeistus suomalaisille kausitarkastusasemille:
 - Kausitarkastusasemien tulee pyrkiä siihen, että jäähdytyskokeen aikana ympäristön lämpötila pysyisi mahdollisimman vakaana.
 - **Sallitun jäähdytysajan määrää kaikkien ulkoantureiden keskilämpötila jäähdytyskokeen alusta luokan mukaiseen sisälämpötilaan.**
 - Kausitarkastusraporttiin kirjataan em. keskilämpötilan lisäksi myös mitattu alin ympäristön lämpötila.
- Vastaavaa täsmennystä valmistellaan myös ATP-sopimukseen.

2.1.2012 tai sen jälkeen valmistettujen kuljetusvälineiden ATP-kausitarkastukset, jäähdytyskoe / 3

- Kausitarkastusasema voi kirjata kausitarkastusraporttiin alimman ympäristön lämpötilan ja ympäristön keskilämpötilan, vaikka kyseessä olisikin ennen 2.1.2012 valmistunut kuljetusväline.
- Kaikissa tapauksissa, vaikka jäähdytysaika olisikin riittävän lyhyt, mutta kylmäkone on muutoin selkeästi viallinen, kausitarkastusaseman tulee edellyttää vikojen korjaamista ennen tarkastuksen raportointia eteenpäin.
- **Kertyvien kokemusten perusteella Luonnonvarakeskus (Luke) pidättää edelleen oikeuden antaa asiasta tarkempia ohjeita.**

ATP-sopimuksen 30.9.2015 voimaan astuneet muutokset

- Sarjavalmisteteisten korien pienet, eristettä vähentävät muutokset
 - Korkeintaan 1/100 koko korin eristeen tilavuudesta.
 - Muutoksesta huolimatta k-arvon tulee laskennallisesti täyttää luokan k-arvovaatimus.
 - Käytettävä samoja tekniikoita kuin korissa muutoinkin (liimaus / niittaus).
 - **Muutosten tulee olla korivalmistajan tekemiä tai hyväksymiä.**
 - Sovelletaan muutoksen voimaan astumisen jälkeen valmistettuihin koreihin.
- Uusia **lämmitettyjä luokkia** -30 ja -40 C-asteen ympäristöoloihin
 - C = -30 ° C ja D = -40 ° C, esim. CRD: sisälämpötila +12 ° C on saavutettava -40 ° C pakkasessa.
- **Ulkomaisen ATP-todistuksen voimassaoloaika rekisteröintimaan vaihtuessa 6 kuukautta** (aiemmin 3 kk).
- Lisää tietoja ATP-todistukseen
 - Korin merkki, malli ja valmistus kk ja –vuosi.

ATP-sopimuksen 19.12.2016 voimaan astuneet muutokset

- Viides kuljetusvälineluokka / nimitys sopimuksen artiklaan 1
 - ”Koneellisesti jäähdytetty ja lämmitetty”.
 - Nykyiset: ”Eristetty, jäähdytetty, koneellisesti jäähdytetty, lämmitetty”.
 - **B**-alkuiset luokitusmerkinnät, yhteensä 12 kpl, Koneellisesti jäähdytetyille ja lämmitetyille kuljetusvälineille sekä kaluston testimenetelmät.
 - Esim. **BRL** = Koneellinen jäähdytys ja lämmitys, raskas eristys, sisälämpötila-alue +12...-20 ° C, ulkolämpötila-alue +30...-40 ° C.
- Vaatimus jäykistä seinistä
 - Sana ”rigid” (jäykkä) eristetyn rakenteen määritelmään.
 - Estää verhoseinäisten, ”curtainsiders” korien ATP-sertifioinnin. Edes jo annettuja ATP-todistuksia ei uusita niiden voimassaolon päätyttyä.

ATP- luokitusmerkintä

N : Normaali eristys (IN),
0,40 < k-arvo ≤ 0,70

R : **Raskas eristys** (IR),
k-arvo ≤ 0,40

FRC

11-2022

R : Jäähdytetty kuljetusväline
F : **Koneellisesti jäähdytetty kuljetusväline**
C : Lämmitetty kuljetusväline
B : Koneellisesti jäähdytetty ja lämmitetty kuljetusväline

Jäähdytetyn (R) kuljetusvälineen sisälämpötila, kun ulkolämpötila on +30 °C

- A : ≤ +7 °C
- B : ≤ -10 °C (aina IR)
- C : ≤ -20 °C (aina IR)
- D : ≤ 0 °C

Koneellisesti jäähdytetyn (F) kuljetusvälineen sisälämpötila, kun ulkolämpötila on +30 °C

- A : 0...+12 °C
- B : -10...+12 °C (aina IR)
- C : **-20...+12 °C** (aina IR)
- D : ≤ 0 °C
- E : ≤ -10 °C (aina IR)
- F : ≤ -20 °C (aina IR)

Ulkolämpötila, jossa lämmitetyn (C) kuljetusvälineen sisälämpötila on vähintään ≥ +12 °C

- A : ≥ -10 °C
- B : ≥ -20 °C (aina IR)
- C : ≥ -30 °C (aina IR)
- D : ≥ -40 °C (aina IR)

Koneellisesti jäähdytetyn ja lämmitetyn (B) kuljetusvälineen toiminta-alueet

- A : sisä +12...0 °C, ulko -10...+30 °C
- B : sisä +12...0 °C, ulko -20...+30 °C (aina IR)
- C : sisä +12...0 °C, ulko -30...+30 °C (aina IR)
- D : sisä +12...0 °C, ulko -40...+30 °C (aina IR)
- E : sisä +12...-10 °C, ulko -10...+30 °C (aina IR)
- F : sisä +12...-10 °C, ulko -20...+30 °C (aina IR)
- G : sisä +12...-10 °C, ulko -30...+30 °C (aina IR)
- H : sisä +12...-10 °C, ulko -40...+30 °C (aina IR)
- I : sisä +12...-20 °C, ulko -10...+30 °C (aina IR)
- J : sisä +12...-20 °C, ulko -20...+30 °C (aina IR)
- K : sisä +12...-20 °C, ulko -30...+30 °C (aina IR)
- L : sisä +12...-20 °C, ulko -40...+30 °C (aina IR)

ATP-sopimuksen 6.1.2018 voimaan astuneet muutokset

- Kolme vaihtoehtoista menetelmää pakettiautojen seinämäpinta-alan määrittämiseksi (ATP-sopimuksen liitteen 1 lisäys 2 kohta 1.2).
- Ei-itsenäisten (ajoneuvon moottorista voimansa saavien) kausitarkastuksen jäähdytyskoe (lisäys 2 kohta 6.2 (iii)):
 - jäähdytyskokeen jälkeen kuormatilan tulee moottorin tyhjäkäynnillä pysyä luokan mukaisessa lämpötilassa vähintään 1,5 tunnin ajan.
 - sovelletaan muutoksen voimaan astumisen jälkeen valmistettuihin kuljetusvälineisiin.
- **Kylmäkoneiden tyyppitestiraportteihin 6 vuoden voimassaolomerkintä.**
 - johtuen voimassaolomerkinnän puuttumisesta, kylmäkoneiden tyyppitestien voimassaolo on aiheuttanut hämmennystä.

ATP-sopimuksen 8.11.2018 voimaan astuvat muutosehdotukset

YK:n ATP-työryhmän **lokakuussa 2016** hyväksymät **vähäiset** muutosehdotukset kylmäkoneen tyyppitestiraporttiin (raporttimalliin) on lopullisesti hyväksytty.

Kylmäkoneen tyyppitestiraporttiin kirjataan:

- Testin ajankohta ja
- kylmäaineen laji ja määrä kirjataan aiempaa yksityiskohtaisemmin.

ATP-sopimuksen lausuntokierrokselle vuonna 2019 odotettavat muutosehdotukset 2017 / 1

- Vuonna 2017 ATP-työryhmän hyväksymät muutosehdotukset päätettiin lähettää lausuntokierrokselle vasta sen jälkeen, kun edelliset muutosehdotukset on hyväksytty.
- Syynä ehdotusten vaikea hallittavuus, koska muutosehdotus saattaa koskea asiaa, joka itsekin voi vielä olla vailla lopullista hyväksyntää.
- Vuoden 2017 muutosehdotusten lausuntokierros ei ole vielä alkanut ja se yhdistetäänkin vuoden 2018 muutosehdotusten lausuntokierrokseen.
- Jos lausuntokierros alkaa tammikuussa 2019 ja joku maa ilmoittaa tarvitsevansa lisääaikaa, ehdotukset voivat tulla hyväksytyiksi huhtikuussa 2020 ja ne voivat astua voimaan lokakuussa 2020.
- Jos lisääaikailmoituksia ei tule, prosessi voi nopeutua 9 kuukaudella.
- Menettely saanee jatkoa siten, että lausuntokierrokset järjestetään tulevaisuudessa joka toinen vuosi.

Lausuntokierrokselle odotettavat ATP-sopimuksen muutosehdotukset löytyvät WP.11:n vuosien 2017 ja 2018 kokouspöytäkirjojen liitteistä 1.

2017: <http://www.unece.org/fileadmin/DAM/trans/doc/2017/wp11/ECE-TRANS-WP11-237e.pdf>

2018: <http://www.unece.org/fileadmin/DAM/trans/doc/2018/wp11/ECE-TRANS-WP11-239e.pdf>

ATP-sopimuksen lausuntokierrokselle vuonna 2019 odotettavat muutosehdotukset 2017 / 2

- **Moniosastoisten ja –monilämpötilaisten (MTMC) kuljetusvälineiden merkinnät**
 - Korkeintaan kaksiosastoiseen merkitään molempien osastojen luokat, esim. FRC-FRA
 - Yli kaksiosastoinen merkitään M-kirjaimella, esim. FRC-M
 - Merkintä on pakollinen 1.10.2020 jälkeen valmistuneissa MTMC-kuljetusvälineissä
- **Moniosastoisten ja –monilämpötilaisten (MTMC) kuljetusvälineiden kausitarkastus**
 - Koko kuormatila jäähdytetään väliseinät sellaisissa asemissa, missä jäähdytystehon tarve on suurin.
 - Mitataan jäähdytysaika kunnes viimeisinkin osasto on saavuttanut luokan mukaisen lämpötilan taulukon 6.2. mukaisesti.
 - Asetetaan osastot erilämpöisiksi ja seurataan vähintään 10 minuutin ajan, että jäähdytetyn osaston lämpötila on 0 ± 3 ° C, kun pakastetun osaston lämpötila on -20 ° C. Toistetaan vaihtamalla osastojen lämpötilat.
- MTMC-kuljetusvälineet hyväksyttiin ATP-sopimukseen 23.9.2013, joten niiden kausitarkastukset tulevat **ajankohtaisiksi jo vuonna 2019.**

ATP-sopimuksen lausuntokierrokselle vuonna 2019 odotettavat muutosehdotukset 2017 / 3

- **Tyypitestimenettely kylmäkoneen vaihtoehtoiselle kylmäaineelle:**
 - Vaihtoehtoisen kylmäaineen tulee olla fyysisiltä ja kemiallisilta ominaisuuksiltaan samanlaista kuin alkuperäinen kylmäaine ja sen tulee käyttäytyä kylmäteknisesti samalla tavalla sekä tuottaa sama jäähdytysteho.
 - Kylmäkoneetta saa muuttaa vain paisuntaventtiilin, voiteluaineen ja tiivisteiden osalta.

Kylmäaineen vaihdon jälkeen jäähdytysteho mitataan vähintään alimmassa ja korkeimmassa lämpötilassa käyttövoimalla, joka tuottaa suurimman jäähdytystehon.

- Jos vaihtoehtoisella kylmäaineella mitatut jäähdytystehot ovat suuremmat tai korkeintaan 5 % alle alkuperäisen kylmäaineen jäähdytystehoista, tyyppitestiä voidaan soveltaa vaihtoehtoiselle kylmäaineelle sellaisenaan.
- Jos mitatut jäähdytystehot ovat korkeintaan 10 % alle alkuperäisen kylmäaineen tehojen, tyyppitestin tehoja voidaan soveltaa laskennallisesti korjattuina vaihtoehtoiselle kylmäaineelle.
- Jos mitatuista jäähdytystehoista vain yksi on korkeintaan 10 % alle alkuperäisen kylmäaineen tehon, tulee ennen laskennallista tehokorjausta tehdä lisämittaus tehtyjen mittausten välisessä lämpötilassa.*

* Tekstiä muokattu paremmin ymmärrettäväksi 8.11.2018 esitetystä www.luke.fi/luonnonvarakeskus

ATP-sopimuksen lausuntokierrokselle vuonna 2019 odotettavat muutosehdotukset 2018 / 1

- Käytettyjen kylmäkoneiden R404a kylmäaineen vaihtaminen R452a:ksi.
- Mahdollista tietyin edellytyksin:
 - Kylmäkoneesta on olemassa myös R452a tyyppitestiraportti tai olemassa olevaa tyyppitestiraporttia on täydennetty liitteellä tai lisäyksellä, joka mahdollistaa R452a:n ja
 - Kuljetusvälineelle tehdään ATP-sopimuksen liitteen 1 lisäyksen 2 kohdan 6.2.1 mukainen jäähdytyskoe ”Kausitarkastuksen jäähdytyskoe” ja
 - Tyyppikilpi uusitaan tai siihen merkitään tieto vaihdetusta kylmäaineesta (laji ja määrä)

ATP-sopimuksen lausuntokierrokselle vuonna 2019 odotettavat muutosehdotukset 2018 / 2

- Kylmäkoneen tyyppitestissä käytettävän kalorimetrin tai kuljetusvälineen eristyskykyvaatimuksen alentaminen normaalieristeiseksi.
 - Nopeuttaa testausta, koska rakenteiden lämpötilavaihtelut nopeutuvat.
- Kylmäkoneen puhallustehon määritysstandardien päivitys
- Lämmitystehon riittävyyden testausmenetelmä.
- Pakettiauton seinämäpinta-alan määrittäminen.

Työryhmän kokouksessa oli esillä myös jokseenkin sama kylmäkoneen puhallustehovaatimus, jonka Suomi vuonna 2015 kaatoi. Tälläkin kertaa Suomi vastusti ehdotusta, joten se ei edennyt. Kuormatilan lämpötilajakaumaan ja ilmankiertoon on kuitenkin syytä suhtautua vakavasti ja olla kuulolla asiaan liittyen.

EU:n F-kaasuasetuksen vaikutuksia

- Asetus koskee fluorattuja kasvihuonekaasuja (F-kaasut) sekä niitä sisältäviä seoksia, joita mm. ajoneuvokylmäaineet R404a, R410a ja R134a ovat.
- Haitallisuuden mittarina GWP (Global warming potential), joka ilmoittaa kuinka moninkertainen aineen vaikutus on hiilidioksidiin verrattuna.
 - R404a GWP = 3922
 - R410a GWP = 2088
 - R134a GWP = 1430
- GWP arvon 2500 ylittävien (mm. R404a) kylmäkoneiden markkinoille luovuttaminen on kielletty 1.1.2020 alkaen.
- Huoltokäyttö kierrätetyllä GWP > 2500 kylmäaineella on sallittu 1.1.2030 saakka.

Lisätietoja: Suomen ympäristökeskus SYKE http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Ilmasto_ja_ilma/Kasvihuonekaasupaastojen_raportointi_ja_seuranta/Kasvihuonekaasupaastojen_seuranta_Suomessa/Fluoratut_kasvihuonekaasut/Kayttorajoitukset_ja_kiellot

ATP-sopimus Internetissä

- ATP-sopimuksen voimassa oleva versio sopimuksen kolmella virallisella kielellä (englanti, ranska, venäjä) on ladattavissa kohteesta:

<http://www.unece.org/trans/main/wp11/atp.html>

- Eri maiden ATP-viranomaisten ja testilaitosten yhteystietoja:

<http://www.unece.org/trans/main/wp11/teststationsnew.html>

- ATP-sopimuksen liitteiden suomenkielinen laitos ja suomalaisten ATP-kausitarkastusasemien tiedot on ladattavissa kohteesta:

<https://www.evira.fi/elintarvikkeet/valmistus-ja-myynti/elintarvikehuoneistot/ilmoitetut-elintarvikehuoneistot/kuljetus-ja-logistiikka/kansainvaliset-kuljetukset/atp-sopimus/>

Viimeisimpien muutosten käännös on vielä tekeillä.

Muutoksia Luonnonvarakeskuksen ATP-toimintoihin

- Luonnonvarakeskus myi 1.6.2016 Vihdin testaus- ja tarkastuspalvelut VTT Expert Services Oy:lle. Kesäkuussa 2018 koko VTT Expert Services Oy:stä tuli osa Eurofins Scientific Groupia.
- Viranomaistoiminnaksi katsottava ATP-sertifiointi ja ATP-tyyppitestiraporttien antaminen jäi Lukeen.
- Luken toiminta Vihdissä päättyi pääosin vuoden 2017 lopussa. Henkilöstö siirtyy Espoon Otaniemeen sekä Helsingin Viikkiin (ATP-sertifiointi). Osin myös Jokioisiin. Vihtiin jää tutkimushankkeisiin liittyvää infrastruktuuria.
- ATP-todistukset postitetaan Viikistä ja lähetetään saantitodistuksella vastaanottajille. **Yrityksille osoitettujen lähetysten noutajilla on syytä olla yrityksen antama valtakirja!**
- 1.1.2018 alkaen ATP-todistushakemusten postitusosoite on ollut:
Luke / ATP-hakemukset , PL 2, 00791 HELSINKI
tai skannattuina sähköposti: ATP-hakemukset@luke.fi
- Jatkossa Luke rakentaa valmiiksi sähköisen ATP-hakemusjärjestelmän, johon hakijat ja kausitarkastusasemat itse kirjaavat hakemus- ja kausitarkastustiedot ja suurin osa nykyisistä paperiasiakirjoista jää historiaan.

Luonnonvarakeskuksen ATP-toiminnot

Luke / Tuotantojärjestelmät / Maatalouden teknologiat

Lauri Sikanen (ryhmäpäällikkö), 029-5322464, 050-3955464

Pekka Rantti (ATP-sertifiointi), 029-5326467, 040-5604534

Ari Ronkainen (ATP-sertifiointi, vara), 029-5326488, 040-3561739

Tarja Kemppainen * (tallennus, laskutus), 029-5326230

Hannele Saloseutu * (postitus), 029-5325260

(* = organisaatiossa eri ryhmää)

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@luke.fi
myös: atp-hakemukset@luke.fi (vain hakemukset)
atp-todistukset@luke.fi

Osoite: Luonnonvarakeskus (Luke)
PL 2,
00791 HELSINKI

Puhelin: 029-5326000
Telefax on poistettu käytöstä

Kiitos !